

പതിനാലാം കേരള നിയമസഭ
പത്താം സമ്മേളനം

നക്ഷത്രചിഹ്നമിടാത്ത ചോദ്യം നമ്പർ 705

28/02/2018 ൽ മറുപടിക്ക്

കന്നുകാലി വളർത്തൽ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതികൾ

ചോദ്യം

ശ്രീ.വി. അബ്ദുഹിമാൻ:

മറുപടി

അഡ്വ. കെ.രാജ്

(വനവും മൃഗസംരക്ഷണവും മൃഗശാലകളും വകുപ്പു മന്ത്രി).

<p>എ) കേരളത്തിൽ വളർത്തൽ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന് ഈ സർക്കാർ എന്തൊക്കെ നടപടികളാണ് സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്; ലഭ്യമാക്കുമോ;</p>	<p>എ) കന്നുകാലി ഈ എന്തൊക്കെ വിശദാംശം</p>	<p>എ) സംസ്ഥാനത്ത് ജനിക്കുന്ന പശുക്കുട്ടികളെ ഉല്പാദനക്ഷമതയുള്ള പശുക്കളാക്കി മാറ്റാൻ ലക്ഷ്യമിടുന്ന കന്നുകുട്ടി പരിപാലന പദ്ധതി, ഗോവർദ്ധിനി എന്നീ പദ്ധതികൾക്കായി 2017-18 ൽ ആകെ 53.8 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയിരുന്നു. സബ്സിഡി നിരക്കിൽ പശുക്കുട്ടികൾക്ക് തീറ്റനൽകുന്ന ഈ രണ്ട് പദ്ധതികളിലുമായി 2016-17 ൽ എൻറോൾ ചെയ്ത 73538 കന്നുകുട്ടികൾക്ക് രണ്ടാം വർഷ സഹായം നൽകിയതോടൊപ്പം 2017-18- ൽ പുതിയതായി 35070 കന്നുകുട്ടികളുടെ കൂടി പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ കൊണ്ടുവന്നു. ആർ.കെ.വി.വൈ ധനസഹായം ഉപയോഗിച്ച് സ്പെഷ്യൽ ഗോവർദ്ധിനി എന്ന പേരിൽ 10,000 കന്നുകുട്ടികളെ കൂടി 2017-18- ൽ എൻറോൾ ചെയ്യുന്നതാണ് ആയതിന് 6,10,50,000/- (ആറുകോടി പത്തരലക്ഷത്തി അമ്പതിനായിരം രൂപ) ചെലവാക്കി. 2017-18 ൽ 118608 കന്നുകുട്ടികൾക്ക് പദ്ധതി സഹായം ലഭ്യമാക്കും. 2018-19 വർഷത്തിലേക്ക് കന്നുകുട്ടി പരിപാലന പദ്ധതി, ഗോവർദ്ധിനി എന്നീ പദ്ധതികൾക്കുള്ള പ്ലാൻ ഫണ്ട് 53.8 കോടിയിൽ നിന്നും 60 കോടി രൂപയായി വർദ്ധിപ്പിച്ചു.</p> <ul style="list-style-type: none"> • മൃഗശുപത്രികൾ മരുന്നാ വാങ്ങുന്നതിനുള്ള ബഡ്ജറ്റ് വിഹിതം 2017-18 ൽ നിലവിലുള്ള 12 കോടിയിൽ നിന്നും 15 കോടി രൂപയായും 2018-19 വർഷത്തിൽ 15.93 കോടി രൂപയായും വർദ്ധിപ്പിച്ചു. • 2017-18 ൽ രാത്രികാല അടിയന്തിര വെറ്ററിനറി സേവനത്തിനുള്ള ബഡ്ജറ്റ് വിഹിതം നിലവിലുള്ള 5.41 കോടി രൂപയിൽ നിന്നും 6.12 കോടി രൂപയായി
---	---	--

		<p>വർദ്ധിപ്പിച്ചു. ഇതോടെ രാത്രികാല അടിയന്തിര വെറ്ററിനറി സേവനം ലഭ്യമാവുന്ന ബ്ലോക്കുകളുടെ എണ്ണം 65-ൽ നിന്നും 85 ആയി വർദ്ധിപ്പിച്ചു. 2018-19 ൽ ഇത് 20 ബ്ലോക്കുകളിൽ കൂടി അധികമായി നടപ്പിലാക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ലൈവ്സ്റ്റോക്ക് മാനേജ്മെന്റ് ട്രെയിനിംഗ് സെന്റർ മുഖേന പശുവളർത്തൽ, പാൽ വിപണനം, മൂല്യവർദ്ധിത പാലുല്പന്നങ്ങളുടെ ഉത്പാദനം എന്നിവയ്ക്കുള്ള പരിശീലനം നൽകിവരുന്നു. ഇതിന്റെ ഫലമായി കർഷകരുടെ വരുമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുവാനും അതുവഴി കൂടുതൽപേരെ ഈ രംഗത്തേയ്ക്ക് ആകർഷിക്കുവാനും കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. • കന്നുകാലികളുടെ മരണം മൂലവും ഉത്പാദന ശേഷി നഷ്ടപ്പെടുന്നതുമൂലവും കർഷകന്മാർക്കു നഷ്ടം പരിഹരിച്ച് അവരെ മൃഗസംരക്ഷണ മേഖലയിൽ തന്നെ നിലനിർത്തുന്നതിന് കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതിയായ നാഷണൽ ലൈവ്സ്റ്റോക്ക് മിഷൻ പദ്ധതി 2016-17 പ്രകാരം 19843 കറവപ്പശുക്കളെ ജനവരി മാസം വരെ ഇൻഷുർ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. • 2017-18 സംസ്ഥാന ബഡ്ജറ്റിൽ ഗോസമൃദ്ധി പദ്ധതി പ്രഖ്യാപിച്ചതുവഴി ക്ഷീരകർഷകർക്ക് അവരുടെ വിലയേറിയ ഉരുക്കളുടെ നഷ്ടത്തിൽ നിന്നും സംരക്ഷണം ഉറപ്പുവരുത്താൻ കഴിയും. ഗോസമൃദ്ധി പദ്ധതി നിർവ്വഹണത്തിന് 5 കോടി രൂപ നിക്ഷേപിച്ചിരിക്കുന്നു. 60,000 പശുക്കളെ ഇൻഷുർ ചെയ്യുവാനുള്ള നടപടികൾ തുടങ്ങിക്കഴിഞ്ഞു ഇത് അന്തിമഘട്ടത്തിലാണ്. • ഇതിനുപുറമെ ഇൻഷുറൻസ് പരിരക്ഷയോ മറ്റു മാർഗ്ഗങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള നഷ്ടപരിഹാരമോ ലഭിക്കാത്ത കർഷകർക്ക് തങ്ങളുടെ ഉരുക്കൾ നഷ്ടപ്പെട്ടാൽ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുന്നതിന് ദുരന്തനിവാരണ ഫണ്ടിൽ നിന്നും 2017-18 ൽ ഇതുവരെ 1 കോടി 40 ലക്ഷം രൂപ ചെലവാക്കിയിട്ടുണ്ട്. • മൃഗസംരക്ഷണത്തിലേയും ക്ഷീരമേഖലയിലേയും യന്ത്രവൽക്കരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് അഞ്ചിൽ കൂടുതൽ കറവപ്പശുക്കളുള്ള ക്ഷീരകർഷകർക്ക് ഘട്ടംഘട്ടമായി കറവ യന്ത്രങ്ങൾ നൽകുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. 25,000/- രൂപ സബ്സിഡി നിരക്കിൽ 696 പേർക്ക് 2016-17-ൽ സഹായം നൽകി. ഈ വർഷം 184 പേർക്ക് ധനസഹായം ലഭ്യമാക്കി വരുന്നു. പദ്ധതി നടത്തിപ്പ് അന്തിമ ഘട്ടത്തിലാണ്.
--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> • കേരള ഫീഡ്സിൽ നിന്നും മിനറൽ മിക്സ്ചർ ലഭ്യമാക്കി വിവിധ ജില്ലകളിലെ മൃഗാശുപത്രികൾ വഴി സൗജന്യമായി ക്ഷീരകർഷകരിലേയ്ക്ക് എത്തിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കിവരുന്നു. ഇതിലേക്ക് ഈ വർഷം 2 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. 8 ജില്ലകളിൽ വിതരണം പൂർത്തിയായി. ബാക്കി 6 ജില്ലകളിൽ വിതരണം അന്തിമ ഘട്ടത്തിലാണ്. • അകിടുവിക്കരോഗ നിയന്ത്രണ പരിപാടി- സംസ്ഥാനത്തെ ക്ഷീരകർഷകർക്ക് ഈ പദ്ധതി പ്രകാരം അകിടുരോഗ നിയന്ത്രണ കുറ്റുകൾ സൗജന്യനിരക്കിൽ നൽകിവരുന്നു. 2017-18 ൽ 35000 കർഷകർക്ക് സഹായം നൽകി. ഇതിലേക്ക് 75 ലക്ഷം രൂപ ചെലവായി. <p>ഇതിനുപുറമെ ക്ഷീരവികസന വകുപ്പ് കന്നുകാലി വളർത്തൽ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന് നടപ്പിലാക്കുന്ന പദ്ധതികൾ താഴെപ്പറയുന്നവയാണ്.</p> <ul style="list-style-type: none"> • തീറ്റപ്പുൽകൃഷി വികസനം സംസ്ഥാനത്ത് കുറവ് പശുക്കളുടെ ഉല്പാദനശേഷി പൂർണ്ണമായും ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതിനും പാലുല്പാദന ചിലവ് കുറച്ച് കർഷകർക്ക് കൂടുതൽ ലാഭം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനും തീറ്റപ്പുൽ ലഭ്യത ഉറപ്പാക്കേണ്ടതുണ്ട്. ആയതിലേക്കായി കഴിഞ്ഞ 2 വർഷങ്ങളിലായി 5000-ൽ പരം ഹെക്ടർ സ്ഥലത്ത് കൂടുതലായി തീറ്റപ്പുൽകൃഷി വ്യാപിപ്പിക്കാൻ സാധിച്ചു. • കാലിത്തീറ്റ സബ്സിഡി ക്ഷീരകർഷകർ ക്ഷീരസഹകരണ സംഘങ്ങളിൽ അളക്കുന്ന ഓരോ ലിറ്റർ പാലിനും ഒരു രൂപ നിരക്കിൽ കാലിത്തീറ്റ സബ്സിഡി അവരുടെ ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടിലേയ്ക്ക് ഡയറക്ട് ബെനിഫിറ്റ് ട്രാൻസ്ഫർ (DBT) പ്രകാരം നൽകിവരുന്നു. കൂടാതെ ത്രിതല പഞ്ചായത്തുകളും പരമാവധി 4/- രൂപ വരെ നൽകുന്നതിന് സർക്കാർ അനുമതി നൽകിയിട്ടുണ്ട്. • മിൽക്ക്ഷെഡ് വികസന പദ്ധതി (MSDP) ഈ മേഖലയിലേയ്ക്ക് കൂടുതൽ സംരംഭകരെ ആകർഷിക്കുന്നതിനും, നിലവിലുള്ള ചെറുകിട കർഷകരെ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ച് ഈ മേഖലയിൽ നിലനിർത്തുന്നതിനും ചെറുകിട ഡയറിഫാമുകൾ ആരംഭിക്കുന്നതിനും ഫാമുകളുടെ യന്ത്രവൽകരണത്തിനും, ശാസ്ത്രീയമായ തൊഴുത്തു നിർമ്മിക്കുന്നതിനും, മറ്റും ധനസഹായം അനുവദിക്കുന്ന പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നുണ്ട്.
--	--	---

		<p style="text-align: center;">• ക്ഷീരസഹകരണ സംഘങ്ങളുടെ ശാക്തീകരണം</p> <p>കർഷകർ ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന പാൽ മുഴുവൻ സംഭരിച്ച് ന്യായമായ വില ലഭ്യമാക്കാൻ ക്ഷീരസഹകരണ സംഘങ്ങൾ ഇല്ലാത്ത സ്ഥലങ്ങളിൽ പുതിയവ രൂപീകരിച്ചു. നിലവിലുള്ളവയുടെ പ്രവർത്തനം വിപുലീകരിച്ചു. ക്ഷീര സഹകരണ സംഘങ്ങളുടെ ശൃംഖല ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിന് വിവിധങ്ങളായ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നുണ്ട്.</p> <p style="text-align: center;">• വിജ്ഞാന വ്യാപന പ്രവർത്തനങ്ങൾ</p> <p>ക്ഷീരമേഖലയിലെ ഏറ്റവും നൂതനമായ സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ കർഷകരിൽ എത്തിക്കുന്നതിനും പ്രായോഗിക പരിശീലനം ലഭ്യമാക്കുന്നതിനും ആവശ്യമായ വിജ്ഞാന വ്യാപന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ക്ഷീരവികസന വകുപ്പിലൂടെ നടപ്പിലാക്കുന്നുണ്ട്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി ചർച്ചാക്ലാസ്സുകൾ, സെമിനാറുകൾ, പ്രദർശനങ്ങൾ എന്നിവ സംഘടിപ്പിക്കുകയും മികച്ച പ്രവർത്തനം നടത്തുന്ന കർഷകരെ ആദരിക്കുകയും പുരസ്കാരങ്ങൾ നൽകുകയും ചെയ്യുക വഴി കൂടുതൽ കർഷകരെ ഈ മേഖലയിലേയ്ക്ക് ആകർഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.</p>
<p>ബി) സബ്സിഡി നൽകിയും മറ്റും കന്നുകാലി വളർത്തൽ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിന് നിലവിൽ എന്തൊക്കെ പദ്ധതികളാണ് ഉള്ളത്, വിശദാംശം നൽകുമോ;</p>	<p>ബി)</p>	<p>സംസ്ഥാനത്ത് ജനിക്കുന്ന പശുക്കുട്ടികളെ ഉല്പാദനക്ഷമമാക്കുവാൻ പശുക്കളാക്കി മാറ്റാൻ ലക്ഷ്യമിടുന്ന കന്നുകാലി പരിപാടി പദ്ധതി, ഗോവർദ്ധിനി എന്നീ പദ്ധതികൾക്കായി 2017-18 ൽ ആകെ 53.8 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയിരുന്നു. സബ്സിഡി നിരക്കിൽ പശുക്കുട്ടികൾക്ക് തീറ്റനൽകുന്ന ഈ പദ്ധതി പദ്ധതികളിലുമായി 2016-17 ൽ എൻറോൾ ചെയ്ത 73538 കന്നുകാലികൾക്ക് രണ്ടാം വർഷ സഹായം നൽകിയതോടൊപ്പം 2017-18 ൽ പുതിയതായി 35070 കന്നുകാലികളുടെ കൂടി പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ കൊണ്ടുവന്നു. ആർ.കെ.വി.ഒ.ബി. ധനസഹായം ഉപയോഗിച്ച് സ്റ്റേഷൻ ഗോവർദ്ധിനി എന്ന പേരിൽ 10,000 കന്നുകാലികളെ കൂടി 2017-18 ൽ എൻറോൾ ചെയ്യുന്നതാണ്. ആയതിന് 6,10,50,000/- (ആറുകോടി പത്തുലക്ഷത്തി അമ്പതിനായിരം രൂപ) ചെലവാക്കി. 2017-18 ൽ ആകെ 118608 കന്നുകാലികൾക്ക് പദ്ധതി സഹായം ലഭ്യമാക്കി.</p> <p>മൃഗസംരക്ഷണ വകുപ്പിന്റെ കീഴിൽ കേന്ദ്രാവിഷ്കരണ പദ്ധതിയായ നാഷണൽ ലൈവ്സ്റ്റോക്ക് മിഷൻ പദ്ധതി 2016-17, ഗോസമൃദ്ധി 2017-18 എന്നീ പദ്ധതികൾ വഴി ജനറൽ വിഭാഗത്തിന് പ്രീമിയം തുകയുടെ 50% വ്യാ എസ്.സി/എസ്.ടി വിഭാഗങ്ങൾക്ക് പ്രീമിയം തുകയുടെ 70% വും ഗവൺമെന്റ് വിഹിതമായി സർക്കാർ നൽകുന്നു. അഞ്ചിൽ കൂടുതൽ കറവപ്പശുക്കളുള്ള ക്ഷീരകർഷകർക്ക് ഘട്ടംഘട്ടമായി കറവയന്ത്രങ്ങൾ നൽകുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. 25,000/- രൂപ സബ്സിഡി നിരക്കിൽ</p>

		<p>696 പേർക്ക് 2016-17-ൽ സഹായം നൽകി. ഈ വർഷം 184 പേർക്ക് ധനസഹായം ലഭ്യമാക്കുന്നതാണ്. പദ്ധതി നടത്തിപ്പ് അന്തിമ ഘട്ടത്തിലാണ്</p>
<p>സി)</p>	<p>പാൽ ഉല്പാദനത്തിൽ സംസ്ഥാനത്തെ സ്വയം പര്യാപ്തമാക്കാൻ ഭാവിയിൽ എന്തൊക്കെ പദ്ധതികളാണ് വകുപ്പ് നടത്താനുദ്ദേശിക്കുന്നത്,</p>	<p>സംസ്ഥാനത്ത് ജനിക്കുന്ന പശുക്കുട്ടികളെ ഉല്പാദനക്ഷമതയുള്ള പശുക്കളാക്കി മാറ്റാൻ ലക്ഷ്യമിടുന്ന കന്നുകുട്ടി പരിപാലന പദ്ധതി, ഗോവർദ്ധിനി എന്നീ പദ്ധതികൾക്കായി 2018-19 സാമ്പത്തിക വർഷം ആകെ 60 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഉല്പാദന ക്ഷമയാ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനായി കന്നുകുട്ടികൾ പൂർണ്ണ വളർച്ചയെത്തുന്ന പ്രായം കുറച്ച് കൊണ്ടുവരുകയും പ്രസവങ്ങൾക്കിടയിലുള്ള കാവദൈർഘ്യം കുറയ്ക്കുകയാണ്. ഈ പദ്ധതിയുടെ ലക്ഷ്യം മൃഗസംരക്ഷണ വകുപ്പിന്റെ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശത്തിൽ തദ്ദേശസ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളാണ് ഈ പരിപാടി നടപ്പിലാക്കുന്നത്. റെഗുലേഷൻ കന്നുകാലി ഇൻഷുറൻസ് ഗോസമൃദ്ധി പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി 2018-19 സാമ്പത്തിക വർഷം 5 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു. മൃഗശുപത്രികളിൽ കന്നുകാലികൾക്ക് ബീജധാന സൗകര്യം സൗജന്യമായി സർക്കാർ നൽകുന്നു. കറവപ്പശുക്കളുടെ വിര ഇളക്കലിനും ധാതുമിശ്രിത സപ്ലിമെന്റ് നൽകുന്നതിനും 3 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയിരിക്കുന്നു. ഇതുകൂടാതെ പശുക്കുട്ടികളുടെ ആരോഗ്യസംരക്ഷണത്തിനായി മൃഗസംരക്ഷണ വകുപ്പിന് കീഴിലുള്ള മൃഗശുപത്രികൾ വഴി ചിചി ബി. രോഗനിർണ്ണയം, രോഗപ്രതിരോധം, രോഗനിരീക്ഷണം തുടങ്ങിയ പ്രവർത്തനങ്ങളും നടത്തുന്നു</p> <p>കൂടാതെ പാലുല്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനായി ക്ഷീരവികസന വകുപ്പ് നടപ്പിലാക്കുന്ന പദ്ധതികൾ താഴെപ്പറയുന്നവയാണ്.</p> <p>* കന്നുകുട്ടികളെ ദത്തെടുക്കൽ പദ്ധതി</p> <p>കന്നുകുട്ടികൾ ജനിച്ചതു മുതൽ 4 മാസം വരെ അവയ്ക്ക് വേണ്ടുന്ന തീറ്റ, ധാതുലവണ മിശ്രിതം, വൈറ്റമിൻ സപ്ലിമെന്റ്, വിര മരുന്ന് എന്നിവ സൗജന്യ നിരക്കിൽ വിതരണം ചെയ്ത്, ദത്തെടുക്കുന്ന കന്നുകുട്ടികളെ വളർത്തി നല്ല കിടാക്കളാക്കി മാറ്റുക എന്നതാണ് ഈ പദ്ധതി കൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. കന്നുകുട്ടികളുടെ സംരക്ഷണ ചിലവ് താങ്ങാനാവാതെ കർഷകർ അവയെ വിറ്റൊഴിവാക്കുന്നത് തടയാനും ഈ പദ്ധതി മൂലം സാധിക്കും</p> <p>* ഹീഫർ പാർക്കുകൾ</p> <p>ഒരു വയസ്സിനു മുകളിലുള്ള കിടാരികളെ വളർത്തി മ.റ.വ</p>

		<p>പശുക്കളാക്കി വിൽക്കുന്നതിനായി ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതാണ് ഈ പദ്ധതി. 100 കിടാരികളെ വരെ വളർത്തുന്ന യൂണിറ്റുകളാണ് ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. സംസ്ഥാനത്തിനകത്ത് ഉല്പാദനശേഷിയുള്ള നല്ല കറവ പശുക്കളെ ഉല്പാദിപ്പിച്ചെടുക്കുക എന്നതാണ് ഈ പദ്ധതി കൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.</p>
<p>ഡി) കർഷകർക്ക് നഷ്ടം സംഭവിച്ചാൽ അർഹമായ നഷ്ടപരിഹാരം യഥാസമയം ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിക്കുമോ?</p>	<p>ഡി)</p>	<p>സ്വീകരിക്കും.</p> <p>കന്നുകാലികളുടെ മരണം മൂലവും ഉൽപാദനശേഷി നഷ്ടപ്പെടുന്നതുമൂലവും കർഷകനുണ്ടാകുന്ന നഷ്ടം പരിഹരിച്ച് അവരെ മൃഗസംരക്ഷണ മേഖലയിൽ തന്നെ നിലനിർത്തുന്നതിന് കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതിയായ നാഷണൽ ലൈവ്സ്റ്റോക്ക് മിഷൻ പദ്ധതി 2016-17 സംസ്ഥാന ബഡ്ജറ്റിൽ പ്രഖ്യാപിച്ച ഗോസമൃദ്ധി 2017-18, 2018-19 എന്നീ പദ്ധതി പ്രകാരം ക്ഷീരകർഷകർക്ക് അവരുടെ വിലയേറിയ ഉരുക്കളെ ഇൻഷുർ ചെയ്യുകവഴി നഷ്ടത്തിൽ നിന്നും സംരക്ഷണം ഉറപ്പുവരുത്തുവാൻ കഴിയും.</p> <p>ഇതിനുപുറമെ ഇൻഷുറൻസ് പരിരക്ഷയോ മറ്റു മാർഗ്ഗങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള നഷ്ടപരിഹാരമോ ലഭിക്കാത്ത കർഷകർക്ക് തങ്ങളുടെ ഉരുക്കൾ നഷ്ടപ്പെട്ടാൽ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുന്നതിന് ദുരന്തനിവാരണ ഫണ്ടിൽ നിന്നും 2017-18- ൽ 1 കോടി 40 ലക്ഷം രൂപ ചെലവാക്കി കഴിഞ്ഞു. 2018-19 ബഡ്ജറ്റിൽ ഈ ഇനത്തിൽ 1 കോടി രൂപ നീക്കി വെച്ചിട്ടുണ്ട്.</p>

 സെക്ഷൻ ഓഫീസർ